

УПОТРЕБА GOOGLE УПИТНИКА У НАУЧНИМ ИСТРАЖИВАЊИМА

Варвара Лазаревић¹

Резиме: У раду под називом „Употреба Google упитника у научним истраживањима” дат је приказ употребе упитника као методе или дела методолошког поступка у друштвено-хуманистичким наукама. У уводном делу рада дат је приказ радног окружења и начина формирања Google упитника, а након тога је анализиран на конкретном примеру. Извршена је анализа степена задовољства студената прве године Високе техничке школе струковних студија у Новом Саду начином информисања током октобра 2020. године. У овом Раду се анализира и теоријски оквир употребе упитника у друштвено-хуманистичким наукама, приказом разлике између методе и техничког поступка кроз кратак преглед научне литературе.

Кључне речи: Google упитник, научна истраживања, студенти, информисање, интернет

USE OF THE GOOGLE QUESTIONNAIRE IN SCIENTIFIC RESEARCH

Abstract: The paper entitled “Use of the Google Questionnaire in Scientific Research” presents the use of the questionnaire as a method or part of a methodological procedure in the social sciences and humanities. The introductory part of the paper presents the working environment and the way of formatting the Google questionnaire, to be later analyzed on a concrete example – analysis of the degree of satisfaction with the ways of informing of the first year students of the Higher Education Technical School of Professional Studies in Novi Sad during October 2020. This paper also provides a theoretical framework for the use of questionnaires in the social sciences and humanities, presenting the difference between the method and the technical procedure through a brief review of the scientific literature.

Key words: Google questionnaire, scientific research, students, information, internet

1. УВОД

Упитник се као метода и техника испитивања често користи у природним и друштвеним наукама. Иако се примењује дуги низ година, у складу са развојем нових медија комуницирања начин спровођења испитивања путем анкета и упитника мења своје облике – од поштанских упитника, разних форми интервјуисања, па до савремених Google упитника, или злоупотреба приватности интернет налога зарад добијања различитих типова информација о мишљењу, ставовима или понашањима појединца.

Једна од данас најраспрострањенијих метода и техника истраживања у друштвено-хуманистичким наукама јесте упитник. У друштвеним наукама највећу примену налазе методе којима се може доћи до података о ставовима, навикама или понашању појединаца, који се тичу њиховог друштвеног бића и свакодневног понашања, те их је бројчано лакше истражити путем анкете. Анкете спроведене у облику упитника, лично или путем посредника, најлакше се могу бројчано и графички приказати и анализирати током научног рада.

Google упитници и анкете своју примену лако су нашли у научним истраживањима у друштвеним наукама. Како на овој друштвеној мрежи велики број користика има

---

¹ Мрс, Висока техничка школа струковних студија у Новом Саду, Интердисциплинарне докторске студије у пољу друштвено-хуманистичких наука, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду, varvara_ns@yahoo.com

своје налоге, лако се, постављањем на мрежу и контактирања потенцијалних испитаника, може доћи до жељних одговора. Овај софтвер нуди могућност аутоматске бројчане обраде пристиглих одговора у готово реалном времену, те њиховог графичког приказа у облику различитих графикона. Стога сам мишљења да ова тема завређује приказ својих могућности и начине примене у различитим друштвеним наукама.

2. РАДНО ОКРУЖЕЊЕ – ФОРМАТИРАЊЕ GOOGLE УПИТНИКА

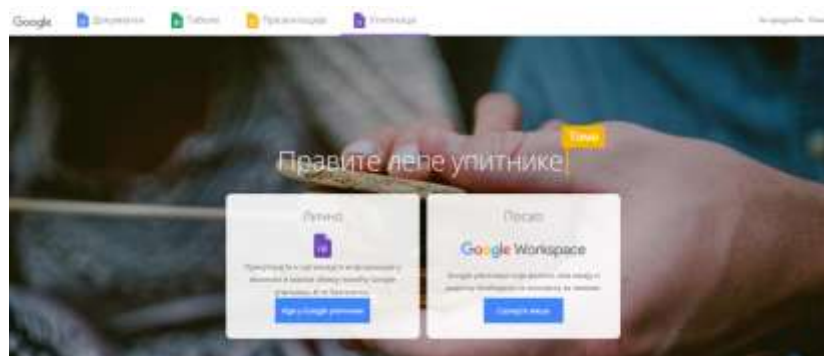
Радно окружење Google упитника прилагођено је различитим језичким верзијама овог софтвера, идентично верзијама Google претраживача, чијој основи овај додатак и припада. Како би се приступило упитнику, потребно је у неки од претраживача унети текст Google упитник, те ће у првој линији бити приказан линк за приступ овом софтверу, слика 1.

Слика 1 – Приступ Google упитнику

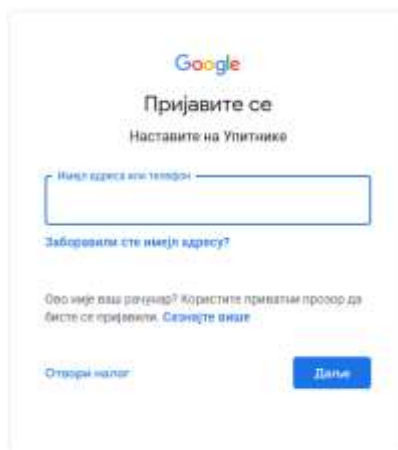
Корисницима је дата могућност избора неколико верзија коришћења услуга Google упитника, у зависности да ли је желе формирати и користити путем десктоп или лаптоп рачунара или путем неких од мобилних уређаја (“Google App” за мобилне телефоне, таблет и слично).

Након улаза на основну страницу, биће понуђено одредити да ли корисник жели да формира упитник који ће користити у радном окружењу, за професионалне анализе или за лично коришћење. У овом раду биће приказана употреба личних Google упитника.

Слика 2 – Приступ форми Google упитника

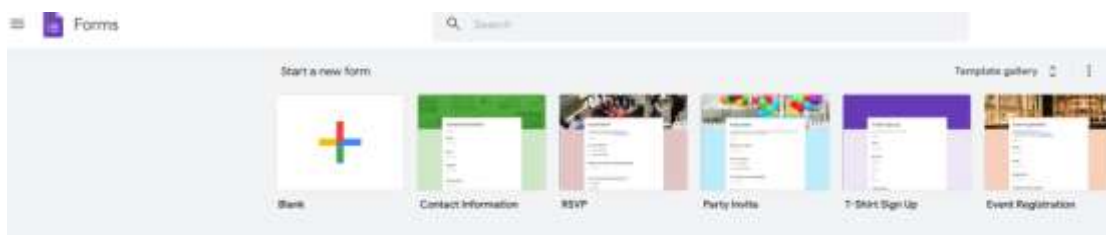
Приликом избора поља “Иди у Google упитнике” отвора се прозор који нуди могућност приступа (енг. Log in) за кориснике Google налога.

Слика 3 – Приступ Google упитнику

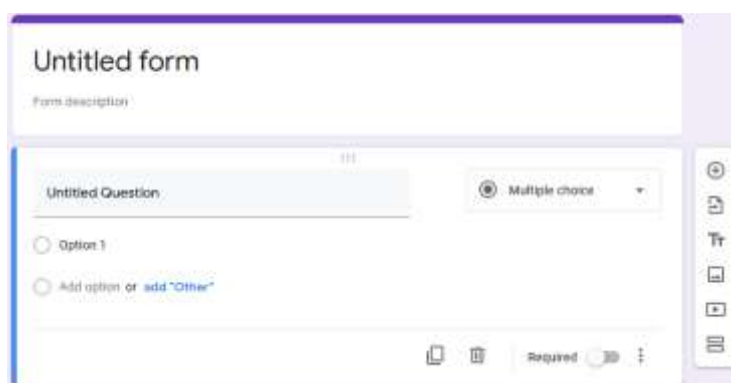
Након приступа, уношења имејл адресе и шифре, пред корисником ће се наћи страница са понуђеним формама упитника, које се могу бирати према теми упитника, али и аналитичким афинитетима корисника.

Понуђене форме упитника дате су у низу, те се избором (кликом) на одређену тему, отвара форма жељеног упитника.

Слика 4 – Избор различитих форми Google упитника

Уколико кориснику не одговарају неки од понуђених предложених тема и питања, избором поља „Blank” (енг. Празно) може форматирати сопствену тему и питања Google упитника.

Слика 5 – Формирање Google упитника

Пред корисником ће се отворити могућности уноса питања и понуђених одговора, али и могућности форматирања текста, избора боја позадина и сл.

Са десне стране првог отвореног поља, налазе се тастери за могућност избора за следећа додавања:

1. Add questions – Додавање следећег питања

2. Import questions– Унос већ постојећих питања, формираних у другом документу (нпр. у неком од Office програма: Word, Exel, итд.)
3. Add title and description – Додавање питања и описа
4. Add image – Додавање слика
5. Add video – Додавање видеа
6. Add Sections – Додавање одељака, за одвајање различитих подтема или области упитника

Осим ових подешавања, пред корисником се налази и могућност финог форматирања визуелног дела упитника.

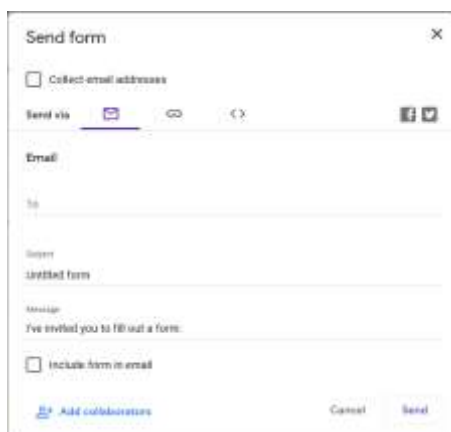
Тако у горњем десном делу странице, корисник има могућност избора боја теме, позадине и фонта којим ће питања упитника бити исписана. На истој страници корисник има могућност прегледа како ће уређена страница изгледати пред појединачним испитаником.

Слика 6 – Уређивање Google упитника

Након завршетка уноса питања, одговора и форматирања изгледа упитника, корисник има могућност да линк са страницом упитника пошаље путем електронске поште, друштвених мрежа или на одређену веб страницу (нпр. <https://forms.gle/...>).

Наслов анкете биће понуђен као наслов имејл поруке, а пред корисником се нуди могућност додавања сарадника приликом израде упитника и сл.

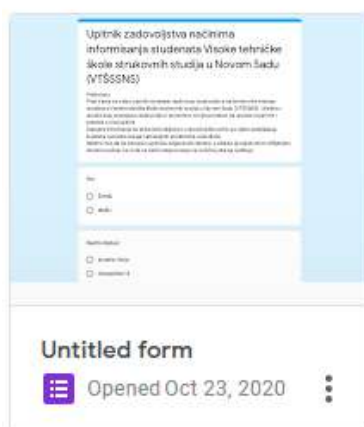

Слика 7 – Избор начина слања Google упитника

3. АНАЛИЗА ФОРМИРАНОГ GOOGLE УПИТНИКА

Након слања упитника, софтверска форма Google упитника биће доступна као посебна иконица на страници. Приликом сваког следећег улаза на страницу Google упитника корисник ће имати могућност прегледа форме припремљеног упитника, и информације о броју испитаника.

Recent forms

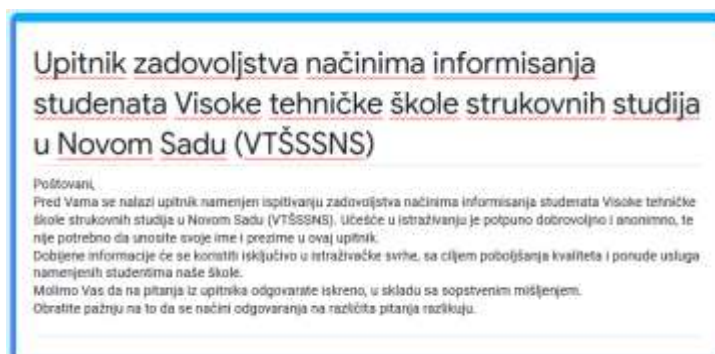
Слика 8 – Избор постојећег Google упитника

Google упитник ће самостално добијене одговоре обрађивати и аутоматски приказивати одговарајуће графиконе за визуелни приказ резултата.

Слика 9 – Приказ информација о броју испитаника Google упитника

Примена Google упитника извршена је приликом анализе степена задовољства студената прве године Високе техничка школа струковних студија у Новом Саду начином на који су информисани током октобра 2020. године.

Слика 10 – Форма Google упитника о задовољству начинима информисања студента Високе техничка школа струковних студија у Новом Саду

Студентима је постављено 10 питања, на која су били дати понуђени одговори. На три питања студенти су могли дати одговор у форми степеновања свог става или задовољства одређеном услугом, док су преостали одговори били једнозначни.

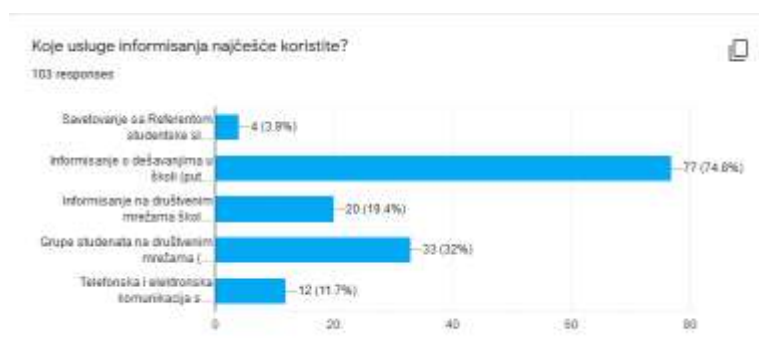
Линк са могућношћу приступа поменутом Google упитнику био је упућем студентима прве године путем електронске поште, али је позив био објављен и на друштвеној мрежи Фејсбук одакле су јој заинтересовани испитаници такође могли приступити.

Софтвер Google упитника анализирао је готово у реалном времену пристигле одговоре, који су се приликом сваког приступа овој форми, могли прочитати, бележити и даље анализирати.

Слика 11 – Пример анализе одговора Google упитника о задовољству начинима информисања студента Високе техничка школа струковних студија у Новом Саду (форма графика "tue")

Одговори су најчешће приказани у тзв. кружном графикону, док су бројчане вредности код одређених одговора приказане и у другим облицима графикана (бар, колоне, и сл.).

Слика 12 – Пример анализе одговора Google упитника о задовољству начинима информисања студента Високе техничка школа струковних студија у Новом Саду (форма графика “бар”)

4. ТЕОРИЈСКИ ОКВИР

Приликом анализе начина прикупљања грађе и трагања за документацијом за израду научног рада, теоретичари разврставају изворе, према основној подели, на примарне и секундарне. Марија Клеут под насловом „Научно дело од истраживања до штампе“, под примарним изворима издваја све оно што може чинити предмет истраживања и писања. Тако ауторка издваја историјска документа, књижевна дела, експериментална истраживања, али и грађу прикупљену анкетом или интервјуом [1].

Како се анкете најчешће раде путем форме упитника, можемо закључити да је упитник форма која може бити, и јесте, један од релевантних извора података који се могу анализирати и обрађивати у различитим формама научних радова.

У истом делу, Клеут прави разлику између документованих извора (попут историјских или уметничких дела) и самостално прикупљаних података. Стога наводи да „Једино што је сасвим сигурно јесте да све што се истраживало мора бити доступно и проверљиво онима који рад читају (и оцењују)“, те да се у наводима назначених испитивања или експеримената мора назначити институција, време и место, те приложити слика, схема и сл. [1].

Google упитници свакако се уклапају у наведени опис, јер могућност дефинисања и приказа тражених података, аутор научног рада (или неко други) може лако и брзо спровести.

Свакако, наведени подаци, добијени путем Google упитника, без даље анализе, обраде и презентовања су само бројеви (проценти) који тек даљом анализом и публиковањем добијају конкретан смисао.

Бројни теоретичари су на различите начине анализирали процес прикупљања података у зависности од контекста и области рада. Тако се у литератури могу пронаћи примери употребе упитника у социолошким, психолошким, педагошким, политичко-економским или другим областима друштвено-хуманистичких наука.

Методолошки проблем дефинисања анкете као методе и технике испитивања у друштвеним и политичким наукама, аутори Драган и Петар Танчић [2], започињу од схватања примене упитника у социологији позивајући се на Мозера [3]. Мозер под насловом “Методи анкетања и истраживања друштвених појмова” представља методе прикупљања података, те међу наводима можемо пронаћи првобитне поштанске упитнике, интервјуе и друштвене анкете.

Приликом прикупљања података поменути методама, према Мозеру, треба водити рачуна не само о добијању тачних бројчаних вредности, већ и о демографским, социјалним, и економским карактеристикама добијених података [3].

О наведеним карактеристикама добијених података треба водити рачуна и приликом прикупљања и анализе података путем Google упитника.

Други теоретичар на кога се аутори Танчић позивају јесте Фианенго. Фианенго прави дистинкцију између метода и техничког инструмента за прикупљање података. У методе за прикупљање података, аутор сврстава интервју, док као техничке инструменте препознаје анкету, упитник и друге метод социометрије [4].

Драган и Петар Танчић посебно истичу функцију добијених података, те напомињу да њихова функција може бити теоријска и практична. Односно, упитник може бити део провере већ постојеће и признате теоријске хипотезе, а може је кроз бројне узорке и примере тек доказати или утицати на неку појаву [2].

Треба напоменути да различити аутори имају другачије ставове о упитнику као самосталној методи или саставном делу методе испитивања [5].

5. ЗАКЉУЧАК

Google упитници и анкете често се примењују у научним истраживањима у друштвеним наукама. Овај метод или средство прикупљања података завређује пажњу бројних аутора, јер се на релативно лак начин може доћи до квалитетних информација које се даље могу применити у научним радовима мањег и већег обима.

У раду је приказан пример формирања Google упитника и коришћења података на конкретном примеру. Рад у поменутом програму једноставан је за оне који су навикнути на програме из MS Office пакета, али биће лак за савладавање и онима који немају претходна искуства са радом у овој врсти програма. Лак за употребу, визуелно допадљив и прилагођен савременим тенденцијама аутора и испитаника, прилагодљив је употреби на десктоп, лаптоп и мобилним уређајима.

Једна од предности јесте и компатибилност са друштвеним мрежама, тако да аутор лако и брзо може доћи до великог броја података, које ће програм сам графички (процентуално) обрадити и приказати.

Примена Google упитника завређује пажњу у научном раду, те се може очекивати да ће коришћење овог програма наићи на све већу употребу, што може резултирати и у побољшањима и новијим верзијама у складу са све већим захтевима корисника.

6. ЛИТЕРАТУРА

- [1] Клеут, М., (2008). Научно дело од истраживања до штампе: техника научно-истраживачког рада, Нови Сад, Академска књига
- [2] Танчић, Д., Танчић, П., (2019). Методолошки проблем дефинисања анкете као методе и технике испитивања у друштвеним и политичким наукама, Баштина, Приштина - Лепосавић, св. 47
- [3] Мозер, Ц.А., (1962). Методи анкетирања у истраживању друштвених појава, Књига 2, Култура, Београд
- [4] Фиаменго, А., (1968). Основе опће социологије, Народне новине, Загреб
- [5] Милић, В. (1996). Социолошки метод, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд